

חזו"א וקטורי להנדסת השמל 201.1.9631

סתיו 2023. תרגיל בית מס' 6.
(מרצים: נ. אדלשטיין, א. חסון, ד. קרנר)
לא להגשה

1. א. מצאו את משוואת מישור המשיק לגרף של פונקציה $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$, $f(\underline{x}) = \underline{x} \cdot A \cdot \underline{x}^t$, כאן $A^t = A \in Mat_{n \times n}(\mathbb{R})$.
ב. תהי $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ דיפרנציאבילית. עבור כל ישר הנמצא בתוך המישור המשיק לגרף של f בנקודה $\underline{x}_0$, נמדוד את השיפוע. (הזווית עם מישור-תחום ההגדרה $\mathbb{R}^n \subset \mathbb{R}^{n+1}$). מצאו את הזווית הגדולה ביותר.

2. תזכורת: קבוצה $S \subseteq \mathbb{R}^n$ נקראת קמורה אם עבור כל שתי נקודות $\underline{x}, \underline{y} \in S$ מתקיים: $[\underline{x}, \underline{y}] \subseteq S$ (הקטע הישר מ $\underline{x}$ ל $\underline{y}$).

א. אילו מהקבוצות הבאות קמורות? i. $\{x^2 - y^2 \leq 1, |x| + |y| \leq 2\} \subset \mathbb{R}^2$. ii. $\{z - x^2 - y^2 > 10, (z - 5)^2 + x^2 \leq 1\} \subset \mathbb{R}^3$.
iii. $\{|x| + |y| + |z| < 1\} \subset \mathbb{R}^3$. iv. $Ball_r(\underline{x}_0) \subset \mathbb{R}^n$. v. $\overline{Ball_r(\underline{x}_0)} \subset \mathbb{R}^n$. vi. $\prod_{i=1}^n (a_i, b_i) \subset \mathbb{R}^n$.

ב. הוכיחו/הפריכו:

i. איחוד סופי של קבוצות קמורות הינו קמור. ii. חיתוך כלשהו של קבוצות קמורות הינו קמור.
iii. קשירות מסילתית+קומפקטיות גורר קמירות. iv. המשלים של קבוצה חסומה (ולא ריקה) בהכרח לא קמור.

3. פונקציה $f: \mathbb{R}^1 \rightarrow \mathbb{R}^2 \supseteq \mathcal{D}_f$ נקראת בלתי תלויה ב y אם קיימת $g(x)$ כך ש $f(x, y) = g(x)$, עבור כל $(x, y) \in \mathcal{D}_f$.

א. נניח ש f דיפרנציאבילית בקבוצה קמורה $\mathcal{D}_f$ ומתקיים $\partial_y f = 0$. הוכיחו: f בלתי תלויה ב y .
ב. תנו דוגמא של $\mathcal{D}_f$ קשירה מסילתית אך לא קמורה, כך ש $\partial_y f = 0$ על $\mathcal{D}_f$, אבל f לא בלתי תלויה ב y .

4. א. ניקח קואורדינטות קוטביות (r, ϕ, θ) ב $\mathbb{R}^3$. בטאו את $\partial_{xx}^2 f, \partial_{xy}^2 f, \dots$ דרך $\partial_{r\phi}^2 f, \partial_{r\theta}^2 f, \partial_{\phi\theta}^2 f, \dots$.
ב. נגדיר את ה Laplacian ע"י $\Delta(f) = \partial_{xx}^2 f + \partial_{yy}^2 f$. קבלו את הביטוי עבור $\Delta(f)$ בקואורדינטות קוטביות ב $\mathbb{R}^2$.
ג. נתונה משוואה $\sum a_i \frac{\partial f}{\partial x_i} = 0$, כאן $\{a_i\}$ קבועים. מצאו החלפת משתנים $\underline{x} \leftrightarrow \underline{y}$ שמעבירה את המשוואה ל: $\frac{\partial f}{\partial y_1} = 0$.

5. א. האם במקרים הבאים מתקיים $\partial_{xy}^2 f|_{(0,0)} = \partial_{yx}^2 f|_{(0,0)}$?
i. $f(x, y) = \begin{cases} x^2 \arctan \frac{y}{x} - y^2 \arctan \frac{x}{y}, & x \cdot y \neq 0 \\ 0, & x \cdot y = 0 \end{cases}$
ii. $f(x, y) = \begin{cases} xy \frac{x^2 - y^2}{x^2 + y^2}, & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0, & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$

ב. רשמו את פיתוח טיילור עד סדר שלישי בנקודה $(0, 0)$. (מותר להשתמש בטורי טיילור הידועים במשתנה אחד)

i. $\ln(1+x) \cdot \cos(y)$. ii. $\arctan(\frac{x+y}{1+xy})$. iii. $\frac{\sin(x) - \sin(y^2)}{e^x + e^y}$.

ג. יהיו $P(\underline{x}), Q(\underline{x})$ פולינומים ממעלה k , ב n משתנים. נניח ש $\lim_{|\underline{x}| \rightarrow 0} \frac{P(\underline{x}) - Q(\underline{x})}{|\underline{x}|^k} = 0$. הוכיחו: $P(\underline{x}) = Q(\underline{x})$.

ד. תהי $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ גזירה פעמיים ברציפות. נניח ש $\lim_{|\underline{x}| \rightarrow 0} \frac{f(\underline{x}) - P(\underline{x})}{|\underline{x}|^2} = 0$, עבור פולינום ממעלה 2.

הוכיחו: P בהכרח הפולינום טיילור של f .

6. במקרים הבאים מצאו וסווגו את כל נקודות הקיצון: i. $f(x, y) = e^{\sin(x)\sin(y)}$

ii. $f(x, y, z) = xy + yz + xz$. iii. כאן $f(\underline{x}) = \underline{x} \cdot A \cdot \underline{x}^t$, $A = A^t \in Mat_{n \times n}(\mathbb{R})$